

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts pasts@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 48 (1967)

2025. gada 03. decembrī

Gripa un citas akūtas elpceļu infekcijas 2025. – 2026. gada sezonā

Saturs

KOPSAVILKUMS PAR 2025. GADA 48. NEDĒĻU	1
GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS	3
STACIONĒTIE PACIENTI SARI GADĪJUMOS	6
VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒTĪBA	9
GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI	9
MIKROBIOLOĢIJAS DATI	10
COVID-19 INFEKCIJAS DATI	11
PVO EIROPAS REĢIONA ELPCEĻU VĪRUSU UZRAUDZĪBA	13
PAR GRIPAS UN CITU ELPCEĻU INFEKCIJU MONITORINGU	18

KOPSAVILKUMS PAR 2025. GADA 48. NEDĒĻU

2025. gada 48. nedēļā (24.11.–30.11.) gripas monitoringā iesaistītajās ambulatorajās iestādēs pacientu īpatsvars ar elpceļu infekcijām veido 22% no kopējā pacientu skaita, kas vēršusies pie ģimenes ārsta. Monitoringa dati liecina, ka aizvadītajā nedēļā saslimstība ar gripu turpināja palielināties.

Gripa klīniski noteikta 87 pacientiem jeb vidēji 125,3 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir aptuveni divas reizes vairāk, nekā iepriekšējā nedēļā (64,8 uz 100 000 iedz.).

Ar citu AEI simptomiem nedēļas laikā kopā bija vēršusies 1 148 pacienti jeb vidēji 1 653,4 uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir par 75,3% vairāk nekā iepriekšējā nedēļā (943,3 uz 100 000 iedz.).

Pneimoniju gadījumā ambulatorajās iestādēs nedēļas laikā vēršusies 36 pacienti jeb vidēji 51,8 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir aptuveni trīs reizes vairāk nekā iepriekšējā nedēļā (17,3 uz 100 000 iedz.).

Monitoringā iekļautajās 10 stacionārajās ārstniecības iestādēs 48. nedēļā stacionēto pacientu īpatsvars smagas akūtas respiratoras infekcijas (SARI) gadījumos bija 3,6% (47. nedēļā – 4,1%). No slimnīcās testētajiem SARI pacientiem 69 (17,3%) gadījumos apstiprināta gripa: 68 *A tipa* gripa, viena *B tipa* gripa.

SIA “Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” Nacionālajā mikrobioloģijas references laboratorijā 48. nedēļā uz gripas vīrusiem un respiratori sincitiālo vīrusu (turpmāk – RSV) izmeklēti 317 klīniskie paraugi. Apstiprināti 29 (9,1%) *A tipa* gripas vīrusi, to skaitā 16 *A/H3*, trīs *A/H1pdm* un 10 netipēti.

Pēc Covid-19 saslimstības pacēluma vasaras beigās un augstākā pozitīvo testu īpatsvara 37. nedēļā (18,9%), saslimstība līmenis ir samazinājies. 2025. gada 48. nedēļā Covid-19 vīrusa pozitīvo paraugu īpatsvars veido 4,8% (47. nedēļā 5,6%).

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs norāda, ka gripas sezona ES/EEZ valstīs sākusies neparasti agri. Neskatoties uz to, ka dominējošais *A(H3N2)* vīruss būtiski atšķiras no

sezonālās vakcīnas celma, tiek uzsvērts vakcinācijas svarīgums, kā arī savlaicīgas pretvīrusu terapijas uzsākšanas un citu profilaktisko pasākumu nozīme.

Galvenie akūtu elpceļu infekciju monitoringa rādītāji pēdējo trīs nedēļu laikā

*Ambulatorās veselības aprūpes iestāžu monitoringa rādītāji**

Epidemioloģiskās situācijas monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	46.	47.	48.
Pacientu ar elpceļu infekciju simptomiem īpatsvars no kopējā ambulatoro apmeklējumu skaita	15%	17%	22,0%
AEI gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	1 181,6	943,3	1 653,4
Gripas gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	45,7	64,8	125,3
Pneimoniju gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	44,3	17,3	51,8

*Monitoringā iekļautās ambulatorās ārstniecības iestādes

Stacionāro ārstniecības iestāžu monitoringa rādītāji

Monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	46.	47.	48.
SARI stacionēto pacientu skaits*	154	156	161
SARI īpatsvars no kopējā uzņemto pacientu skaita*	3,5%	4,1%	3,6%
Covid-19 stacionēto pacientu skaits**	16	30	31
Nāves gadījumu skaits Covid-19 pacientiem**	2	2	1
Nāves gadījumu skaits gripas pacientiem***	0	0	0

*Monitoringā iekļauto 10 stacionāro ārstniecības iestāžu dati

**Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmas (SAIRIS) dati (21 slimnīca)

***Saņemto paziņojumu skaits (MK noteikumu Nr. 948 2. pielikums)

Laboratoriju monitoringa rādītāji

Monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	46.	47.	48.
Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars*	3,9%	5,9%	9,1%
RSV pozitīvo paraugu īpatsvars*	0,4%	0,0%	0,0%
SARS-CoV-2 pozitīvo paraugu īpatsvars**	4,8%	5,6%	4,8%

*SIA RAKUS NMRL dati

**Nacionālā veselības dienesta datu centralizētās sistēmas (DCS) dati

*Izglītības iestāžu monitoringa rādītāji**

Epidemioloģiskās situācijas monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	46.	47.	48.
Vidējais vispārējās izglītības iestāžu apmeklējuma īpatsvars	90,8%	90,1%	87,7%
Vidējais pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējuma īpatsvars	76,1%	74,9%	73,9%

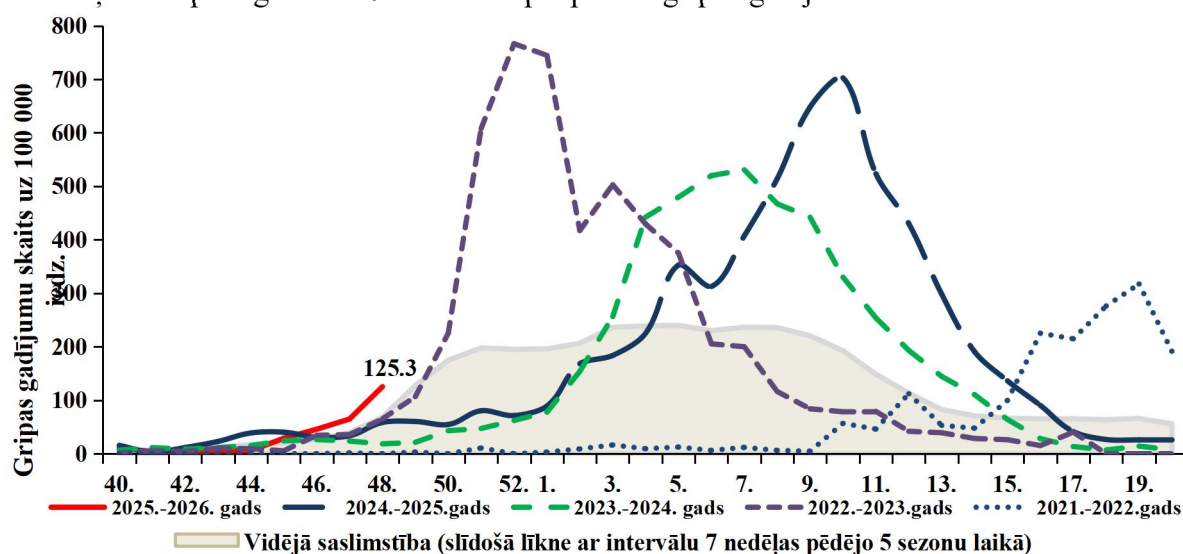
*Monitoringā iesaistīto izglītības iestāžu dati

GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS

2025. gada 48. nedēļā informācija par pacientu skaitu, kas vērsušies ambulatorajās ārstniecības iestādēs akūtu elpceļu infekciju gadījumos, saņemta no 43 ģimenes ārstu praksēm (turpmāk – ĢĀP). Pacientu īpatsvars ambulatorajās iestādēs ar elpceļu infekcijām veido 22% no kopējā iestādē vērsušos pacientu skaita (iepriekšējā nedēļā – 17%).

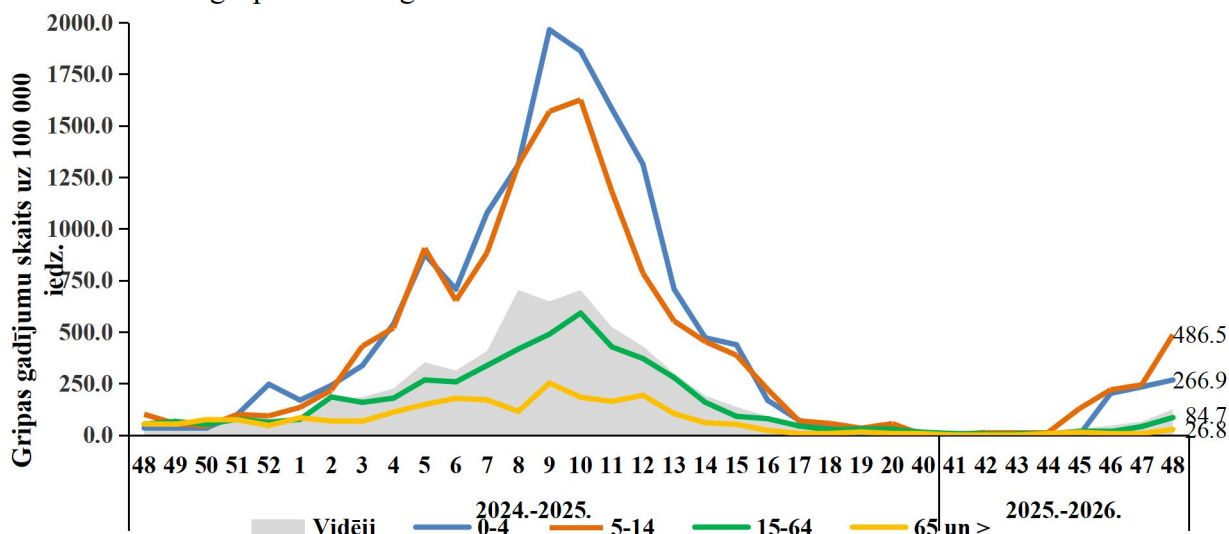
Gripas intensitāte 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

Kopš monitoringa sezonas sākuma (2025. gada 40. nedēļa) Latvijā novērota zema gripas izplatības intensitāte. Aizvadītajā nedēļā gripa klīniski noteikta 87 pacientiem jeb vidēji saslimstība sastāda 125,3 gadījumus uz 100 000 iedzīvotājiem, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu (64,8 uz 100 000 iedz.) palielinājusies gandrīz divas reizes. No visiem klīniski apstiprinātiem gripas gadījumiem 39 (44,8%) ir apstiprināti ar ātro antigēna testu. Kopš sezonas sākuma ĢĀP kopā reģistrēti 204 klīniski apstiprināti gripas gadījumi.

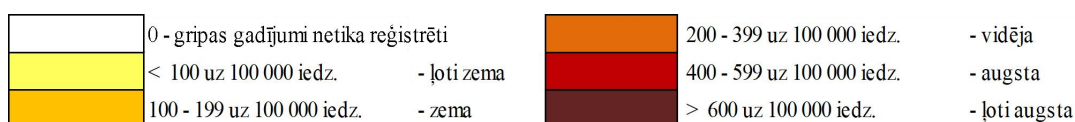
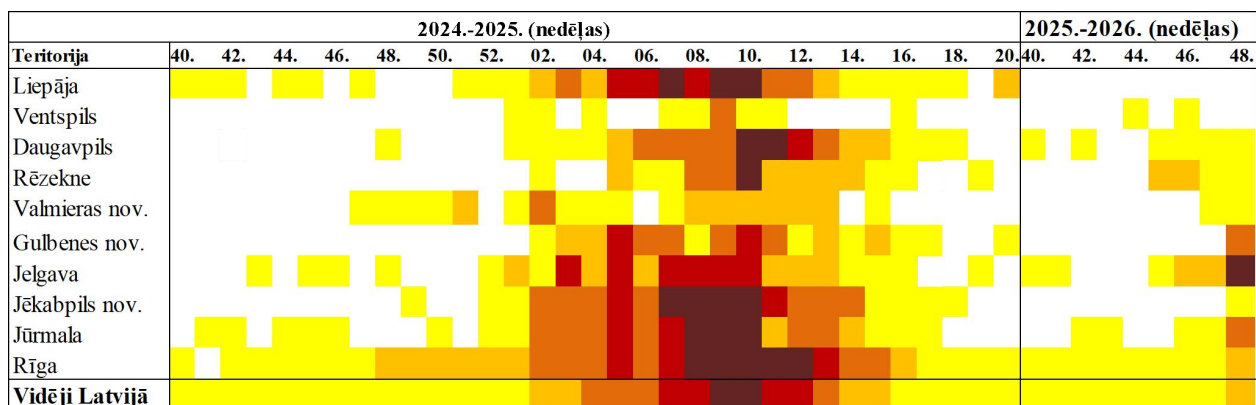
Gripas intensitāte atsevišķās vecuma grupās

2025. gada 48. nedēļā augstāka saslimstība ar gripu reģistrēta bērniem vecumā grupā 5–14 gadi. Saslimstība ar gripu palielinājās visās vecuma grupās, vislielākais pieaugums novērots vecumā no 65 gadiem. Arī iepriekšējās sezonās augstāka saslimstība ar gripu bija novērota bērniem vecuma grupās līdz 14 gadiem.

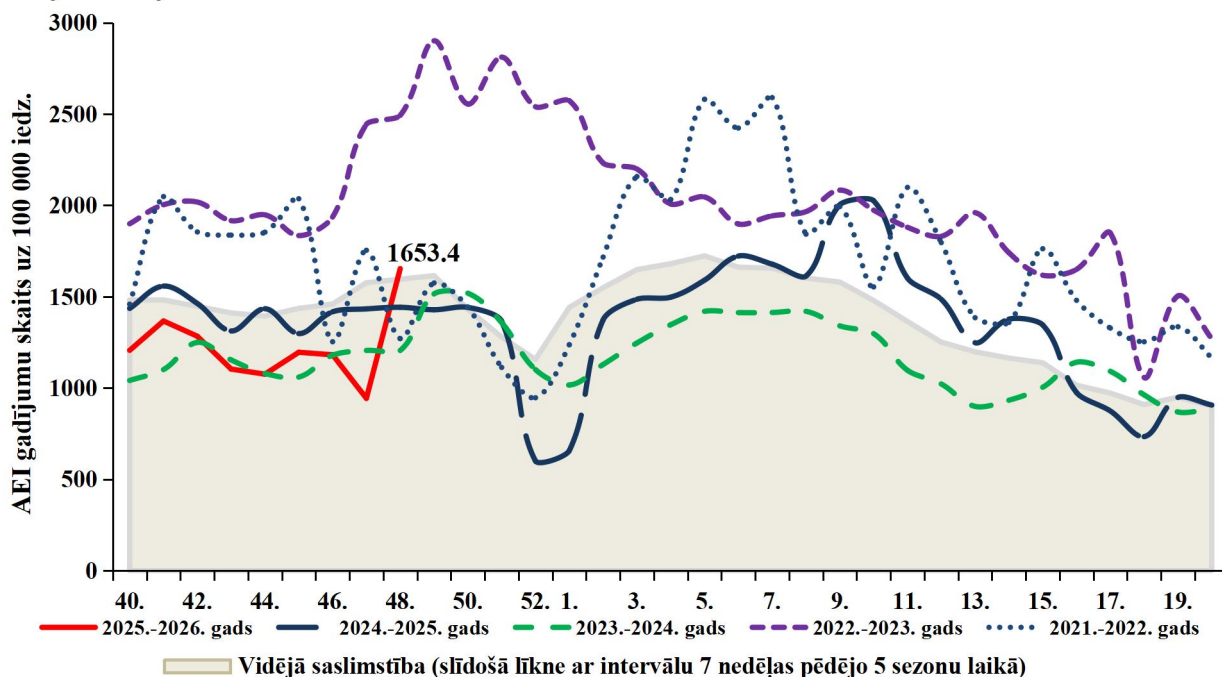
Gripas intensitāte administratīvajās teritorijās 2024.–2025. un 2025.–2026. gada sezonā

2025. gada 48. nedēļā klīniski apstiprināti gripas gadījumi reģistrēti astoņās monitoringa teritorijās. Visaugstākā gripas intensitāte reģistrēta Jelgavā – kopā reģistrēti 20 gripas gadījumi (651,7 uz 100 000 iedz.). Gripas gadījumi reģistrēti arī Gulbenes novadā (303,3 uz 100 000 iedz.), Jūrmalā (220,4 uz 100 000 iedz.), Rīgā (131,3 uz 100 000 iedz.), Jēkabpils novadā (71,6), Rēzeknē (68,1 uz 100 000 iedz.), Valmieras novadā (63,1 uz 100 000 iedz.), Daugavpilī (27,7 uz 100 000 iedz.).

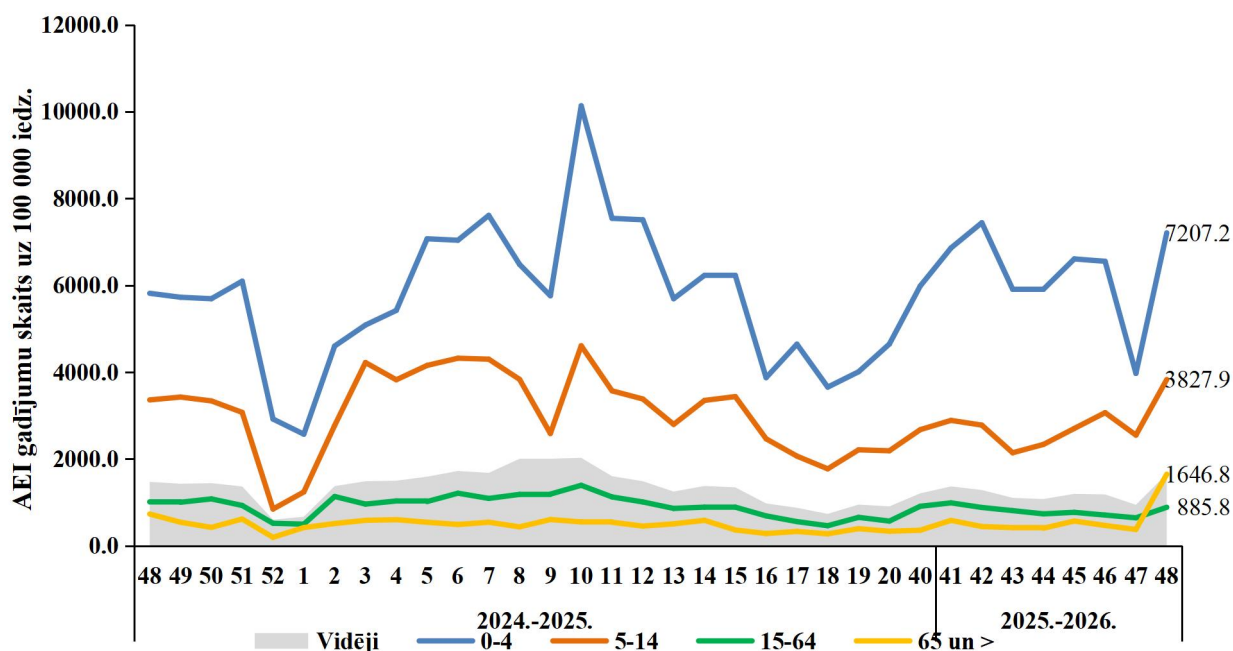
Akūtas elpceļu infekcijas 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

Vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs AEI gadījumos 2025. gada 48. nedēļā, salīdzinot ar iepriekšējo 47. nedēļu (943,3 uz 100 000 iedz.), palielinājās par 75,3%. Kopš sezonas sākuma 48. nedēļā saslimstība ar AEI pirmo reizi pārsniedza iepriekšējo piecu sezonu vidējo rādītāju.

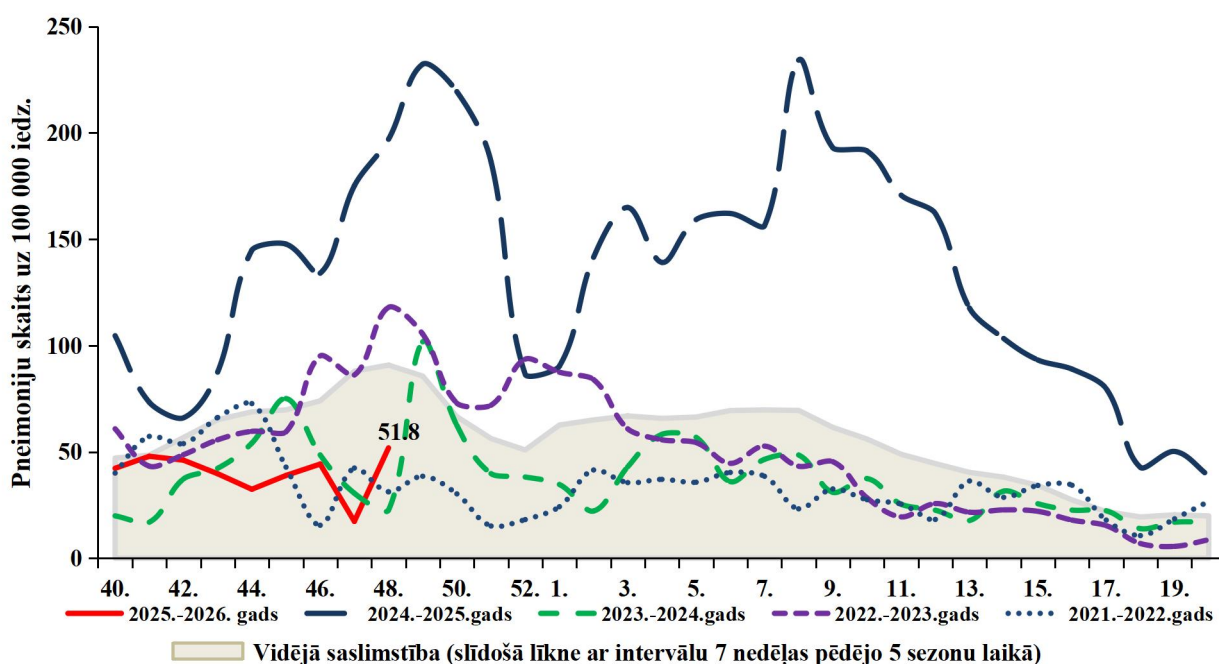
Akūtu elpceļu infekciju intensitāte atsevišķās vecuma grupās

Saslimstība ar AEI 48. nedēļā, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu, palielinājās visās vecuma grupās. Augstāka saslimstība ar AEI tāpat kā iepriekšējās nedēļās reģistrēta bērniem 0 – 4 gadu vecuma grupā.

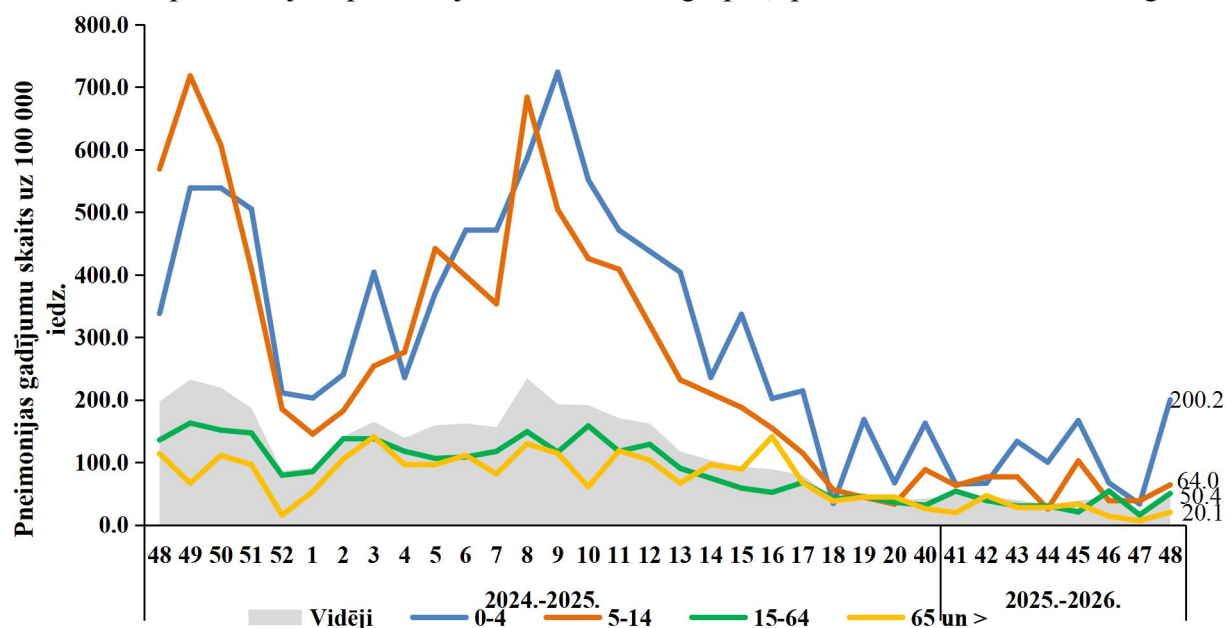
Pneimonijas 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

Ambulatorajās iestādēs 2025. gada 48. nedēļā reģistrēti 36 pneimoniju gadījumi jeb 51,8 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir trīs reizes vairāk nekā iepriekšējā nedēļā (47. nedēļā – 17,3 uz 100 000 iedz.). Pērn šajā laika periodā saslimstība ar pneimonijām bija vismaz trīs reizes augstāka.

Pneimoniju intensitāte atsevišķās vecuma grupās

Augstākā saslimstība ar pneimonijām, tāpat kā iepriekšējās sezonās, arī šajā sezonā tiek reģistrēta bērniem vecumā 0 – 4 gadi. 2025. gada 48. nedēļā, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu, saslimstība ar pneimonijām palielinājās visās vecuma grupās, īpaši bērniem vecumā 0 – 4 gadi.

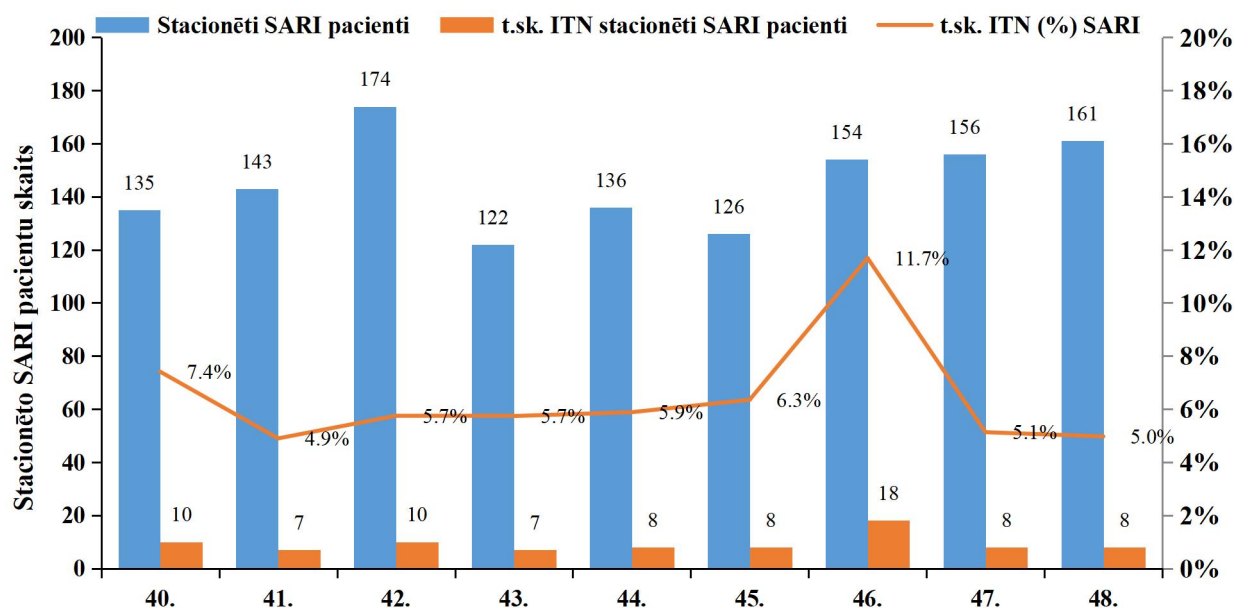

STACIONĒTIE PACIENTI SMAGU AKŪTU RESPIRATORO INFEKCIJU (SARI) GADĪJUMOS

Stacionētie SARI pacienti 2025.–2026. gada sezonā

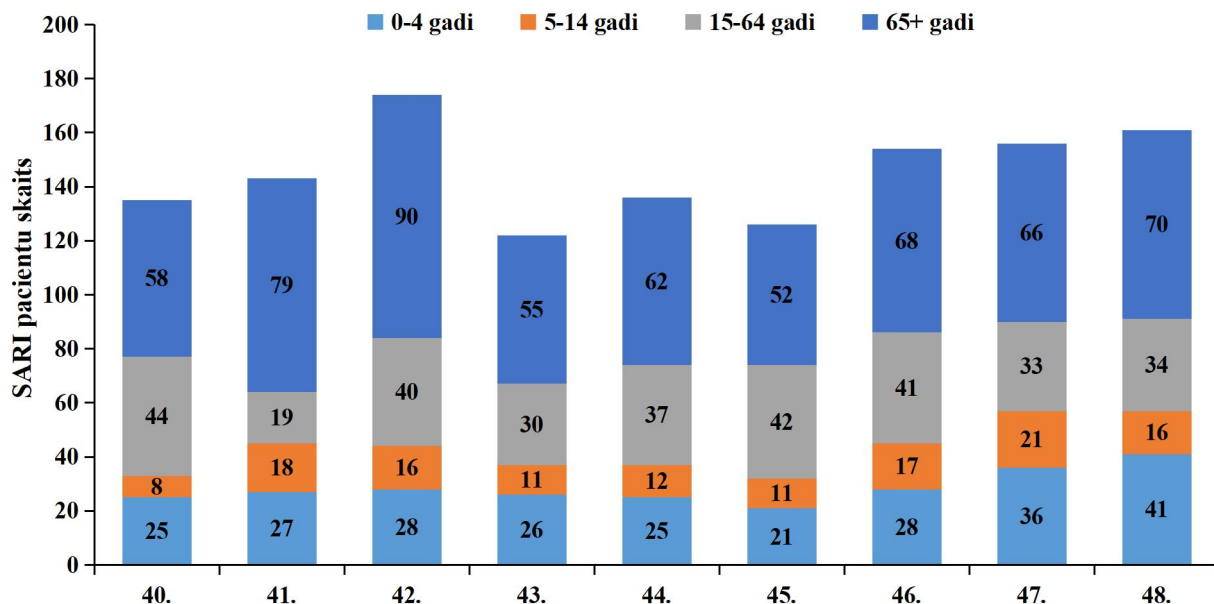
Par stacionētiem pacientiem SARI gadījumos un to testēšanu ziņo 10 stacionārās aprūpes iestādes, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS). Uzņemto SARI pacientu īpatsvars no kopā stacionētajiem pacientiem sastādīja 3,6% (47. nedēļā – 4,1%).

2025. gada 48. nedēļā slimnīcās stacionēts 161 SARI pacients, no tiem 8 (5,0%) tika ievietoti intensīvās terapijas nodaļās (ITN).

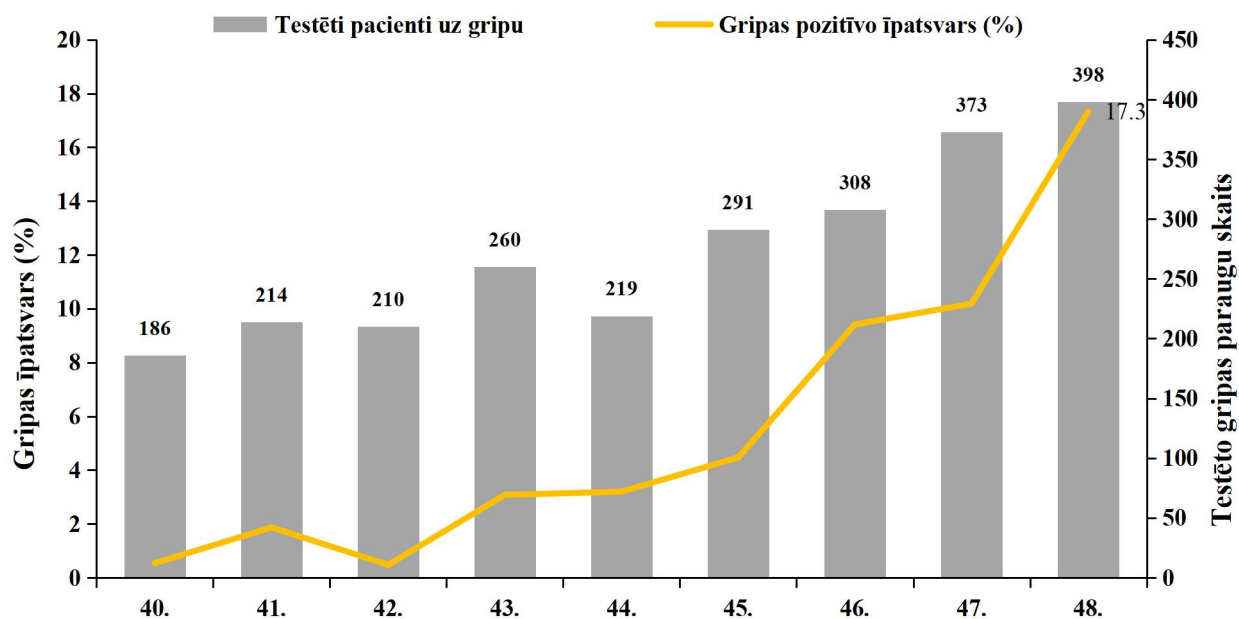
Stacionēti SARI pacienti pa vecuma grupām

2025. gada 48. nedēļā stacionēto SARI pacientu skaits vecuma grupā 5–14 gadi nedaudz samazinājās, bet pārējās vecuma grupās nedaudz palielinājās. Stacionēto senioru (65+ gadi) skaits veido 43,5% no visiem stacionētajiem SARI pacientiem šajā nedēļā.

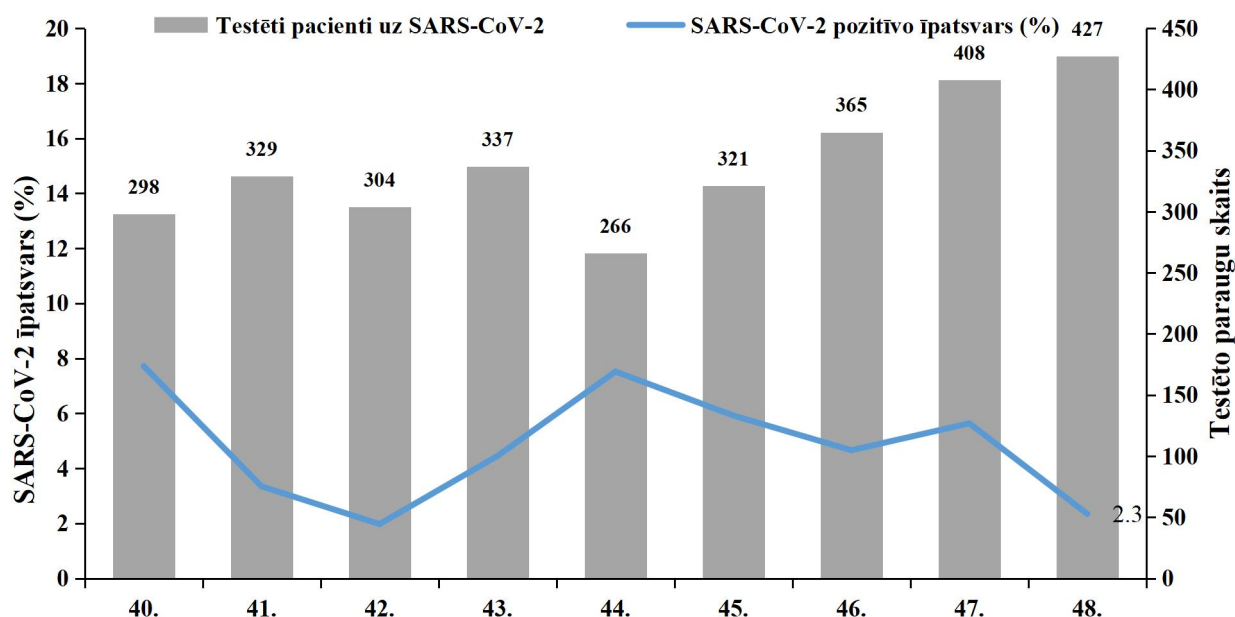

Stacionēto pacientu testēšana uz gripu, Covid-19 un RSV

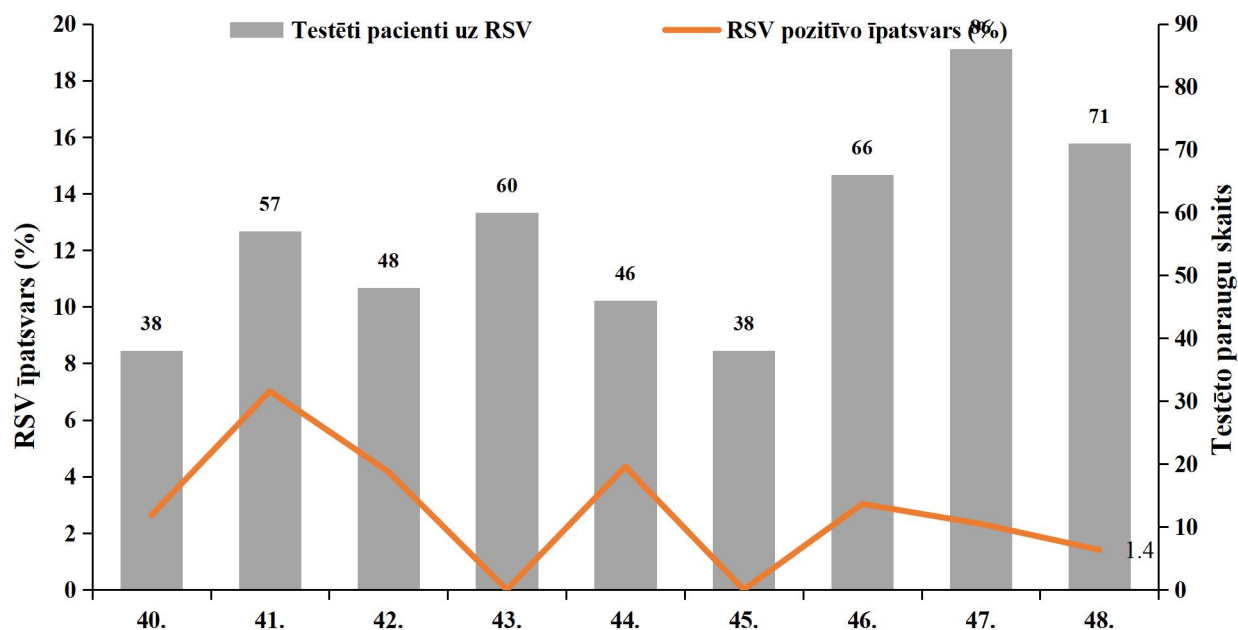
2025. gada 48. nedēļā stacionārās veselības aprūpes iestādēs uz gripu testēti 398 pacienti, tostarp 69 (17,3%) gadījumos apstiprināti gripas vīrusi. *A tipa* gripa apstiprināta 68 gadījumos un vienā gadījumā apstiprināta *B tipa* gripa. Iepriekšējā 47. nedēļā *A tipa* gripa apstiprināta 38 (10,2%) stacionāros testētiem pacientiem.

Covid-19 infekcijas pozitīvo testu īpatsvars 48. nedēļā samazinājās. Uz SARS-CoV-2 testēti 427 pacienti, no tiem 10 (2,3%) pacientiem apstiprināta Covid-19 infekcija (46. nedēļā – 23 (5,6%) pacientiem).

Respiratori sincitiālā vīrusa (RSV) pozitīvo testu īpatsvars 48. nedēļā turpināja samazināties. Aizvadītajā nedēļā uz RSV tika izmeklēts 71 pacients, infekcija apstiprināta vienam pacientam jeb 1,4% (47. nedēļā RSV apstiprināts diviem (2,3%) pacientiem).

VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒTĪBA

Vispārējās izglītības iestādēs 2025. gada 48. nedēļā (ceturtdien) vidējā apmeklētība bija 87,8%, kas ir par 2,4% mazāk nekā iepriekšējā nedēļā. Zemākā apmeklētība reģistrēta Rīgā (78,7%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto skolēnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils novads	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmieras novads	Ventspils	Vidēji
40.	93,3	95,4	99,0	97,6	91,9	94,8	82,5	91,7	97,8	92,9	93,1
41.	93,6	92,3	96,9	92,7	92,3	93,3	91,6	89,2	96,7	92,6	91,9
42.	94,3	93,1	93,2	93,3	90,5	93,5	92,8	84,2	94,2	92,3	90,0
43.	Brīvlaiks										
44.	94,6	94,4	95,9	93,5	92,9	93,4	91,8	94,8	99,3	94,7	94,5
45.	94,9	94,9	95,6	95,6	96,3	92,8	90,6	96,4	98,5	86,1	93,6
46.	93,5	94,2	93,5	92,3	92,5	91,2	92,4	88,2	92,4	91,1	90,8
47.	92,9	92,8	93,8	94,7	91,6	94,1	90,4	86,1	92,5	90,3	90,1
48.	93,6	92,5	91,5	93,7	92,0	92,8	89,6	78,7	91,4	91,0	87,7
Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu (±)	0,7	-0,3	-2,3	-1,0	0,4	-1,3	-0,8	-7,4	-1,1	0,7	-2,4

Pirmsskolas izglītības iestādēs 2025. gada 48. nedēļā (ceturtdien) vidēji apmeklēja par 1% mazāk bērnu nekā iepriekšējā nedēļā – 73,9%. Zemākā apmeklētība reģistrēta Jelgavā un Valmieras novadā (69,5%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Apmeklējumu īpatsvars no reģistrēto bērnu skaita (%)										
	Daugavpils	Gulbenes novads	Jelgava	Jēkabpils novads	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmieras novads	Ventspils	Vidēji
40.	68,7	73,0	76,5	55,1	70,5	62,7	69,7	75,3	67,1	69,2	70,7
41.	73,2	66,1	72,1	59,2	72,8	61,7	71,1	71,7	69,5	71,1	70,6
42.	69,6	72,2	74,3	68,4	68,0	81,0	75,0	73,5	68,1	70,2	71,9
43.	71,8	64,3	62,4	39,8	66,0	70,8	67,1	65,1	53,5	59,4	63,6
44.	75,3	69,6	61,9	70,4	74,0	78,9	78,9	78,3	66,7	71,7	74,2
45.	78,0	73,0	76,5	72,4	76,5	80,7	77,6	76,1	71,4	74,7	76,0
46.	76,7	70,4	81,9	67,3	81,3	77,1	63,2	78,8	74,2	72,3	76,1
47.	75,7	66,1	75,2	70,4	77,8	78,3	68,4	77,1	70,9	72,4	74,9
48.	76,7	71,3	69,5	78,6	77,5	75,6	76,3	71,8	69,5	74,8	73,9
Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu (±)	1,0	5,2	-5,7	8,2	-0,3	-2,7	7,9	-5,3	-1,4	2,4	-1,0

GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI

Kopš sezonas sākuma (2025. gada 40. nedēļa) paziņojumi par nāves gadījumiem pacientiem ar apstiprinātu gripu vai ar aizdomām par gripas infekciju nav saņemti.

MIKROBIOLOĢIJAS DATI

Gripas A tipa un B tipa vīrusu un RSV noteikšana klīniskajos paraugos

2025. gada 47. nedēļā uz gripas vīrusiem un RSV izmeklēti 317 klīniskie paraugi. Laboratoriski apstiprināto gripas paraugu īpatsvars 48. nedēļā sasniedza 9,1%. Apstiprināti 29 *A tipa* gripas vīrusi: 16 *A/H3*, trīs *A/H1pdm* un 10 netipēti. Kopš sezonas sākuma NMRL testētajos 2 269 paraugos apstiprināts viens respiratori sincitiālais vīruss.

Monitoringa nedēļa	Izmeklēto paraugu skaits	Gripas vīrusi			Respiratori sincitiālais vīruss (RSV)	
		t.sk. pozitīvi		Pozitīvo paraugu īpatsvars	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars
		A gripa	B gripa			
40.	206	0	0	0,0%	0	0,0%
41.	250	0	0	0,0%	0	0,0%
42.	243	4	0	1,6%	0	0,0%
43.	240	1	0	0,4%	0	0,0%
44.	238	3	0	1,3%	0	0,0%
45.	240	4	0	1,7%	0	0,0%
46.	232	9	0	3,9%	1	0,4%
47.	303	18	0	5,9%	0	0,0%
48.	317	29	0	9,1%	0	0,0%
Kopā	2269	68	0	3,0%	1	0,0%

Gripas vīrusu tipēšana

Kopš sezonas sākuma laboratoriski apstiprināti 68 *A tipa* gripas vīrusi, no tiem 51 gadījumā noteikts apakštips, t.sk. 72,5% noteikts *A/H3* apakštips un 27,5% *A/H1pdm*.

B tipa gripas vīrusi kopš monitoringa sezonas sākuma netika apstiprināti.

Gripas vīrusi	Skaits	Īpatsvars
<i>A gripa (netipēts)</i>	17	25,0%
<i>A/H1pdm</i>	14	20,6%
<i>A/H3</i>	37	54,4%
Kopā	68	100,0%

Citu elpceļu infekciju vīrusu noteikšana

2025. gada 48. nedēļā citi elpceļu vīrusi NMRL apstiprināti 32 gadījumos, to skaitā 26 gadījumos konstatēti rinovīrusi. Laboratoriski apstiprināta arī paragripa, adenovīrusi un koronavīruss.

Monitoringa nedēļa	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi							Pozitīvie paraugi kopā	
		Paragripa	Adenovīrusi	Bokavīrusi	hMPV	Enterovīrusi	Koronavīrusi	Rinovīrusi	Skaits	Īpatsvars
40.	115	3	0	0	0	0	1	23	27	23,5%
41.	144	2	1	1	0	0	0	35	39	27,1%
42.	155	9	0	0	0	0	1	28	38	24,5%
43.	134	2	2	0	0	0	1	16	21	15,7%
44.	146	4	3	1	0	0	0	27	35	24,0%

Monitoringa nedēļa	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi							Pozitīvie paraugi kopā	
		Paragripa	Adenovīrusi	Bokavīrusi	hMPV	Enterovīrusi	Koronavīrusi	Rinovīrusi	Skaits	Īpatsvars
45.	145	3	3	1	0	0	2	27	36	24,8%
46.	143	4	2	0	0	0	1	16	23	16,1%
47.	176	8	0	0	0	0	0	19	27	15,3%
48.	166	3	2	0	0	0	1	26	32	19,3%
Kopā	1324	38	13	3	0	0	7	217	278	21,0%

Bakteriālo patogēnu noteikšana

Šajā sezonā izmeklēti 1 358 paraugi *Mycoplasma pneumoniae* baktēriju noteikšanai, pozitīvo paraugu īpatsvars veido vidēji 1,7%, kas ir ievērojami mazāk nekā iepriekšējā sezonā šajā laika periodā (2024. gada 40.–48. nedēļā *Mycoplasma pneumoniae* apstiprināta 274 no 1 371 testētajiem paraugiem jeb 20,0%).

Monitoringa nedēļa	<i>Mycoplasma pneumoniae</i>			<i>Chlamydia pneumoniae</i>		
	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)
40.	113	2	1,8	23	0	0,0
41.	153	2	1,3	38	0	0,0
42.	146	4	2,7	31	0	0,0
43.	138	4	2,9	27	0	0,0
44.	146	3	2,1	30	0	0,0
45.	165	3	1,8	36	0	0,0
46.	148	1	0,7	26	0	0,0
47.	185	3	1,6	38	0	0,0
48.	164	1	0,6	44	1	2,3
Kopā	1 358	23	1,7	293	1	0,3

COVID-19 INFEKCIJAS DATI

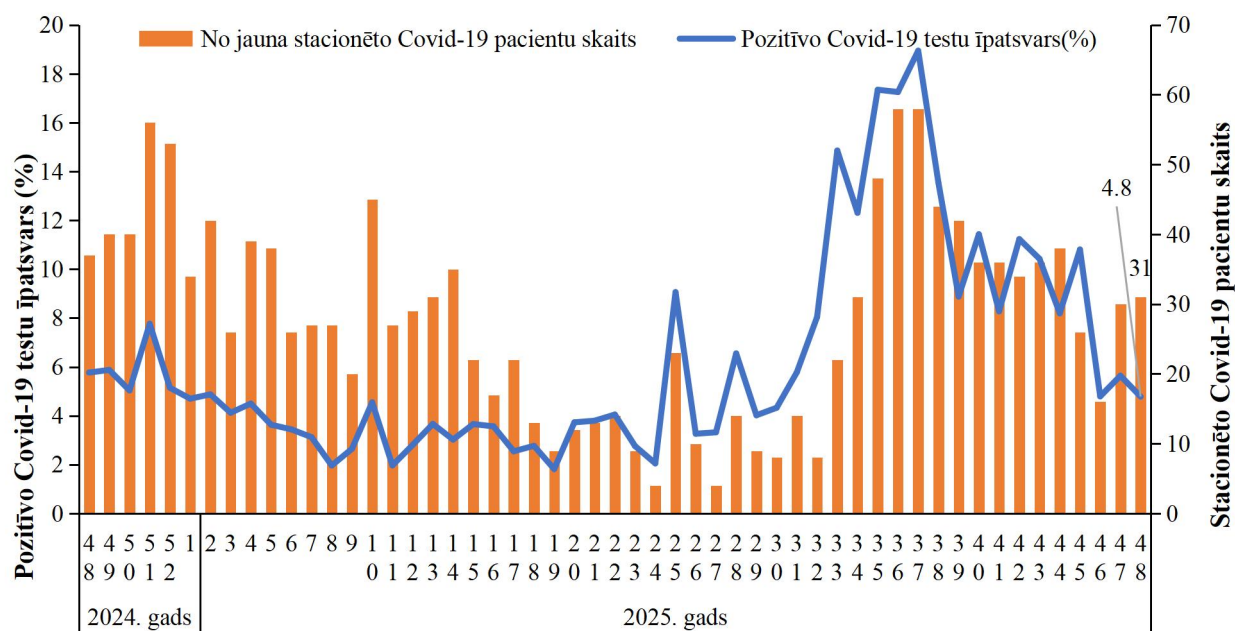
Latvijā datus par Covid-19 infekciju sniedz slimnīcas, laboratorijas un ģimenes ārstu prakses (Nacionālā veselības dienesta dati) un stacionārās ārstniecības iestādes, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS).

Pozitīvo testu īpatsvars un stacionēto pacientu skaits Covid-19 infekcijas gadījumos

Vasaras beigās tāpat kā iepriekšējās sezonās Latvijā un citās PVO Eiropas reģiona valstīs tika novērots Covid-19 infekcijas saslimstības pacēlums. Latvijā augstākā saslimstība reģistrēta 37. nedēļā, kad laboratoriski apstiprināto testu īpatsvars sasniedza 18,9%, pēc tam saslimstība samazinājās. 2025. gada 48. nedēļā pozitīvo Covid-19 testu īpatsvars samazinājās.

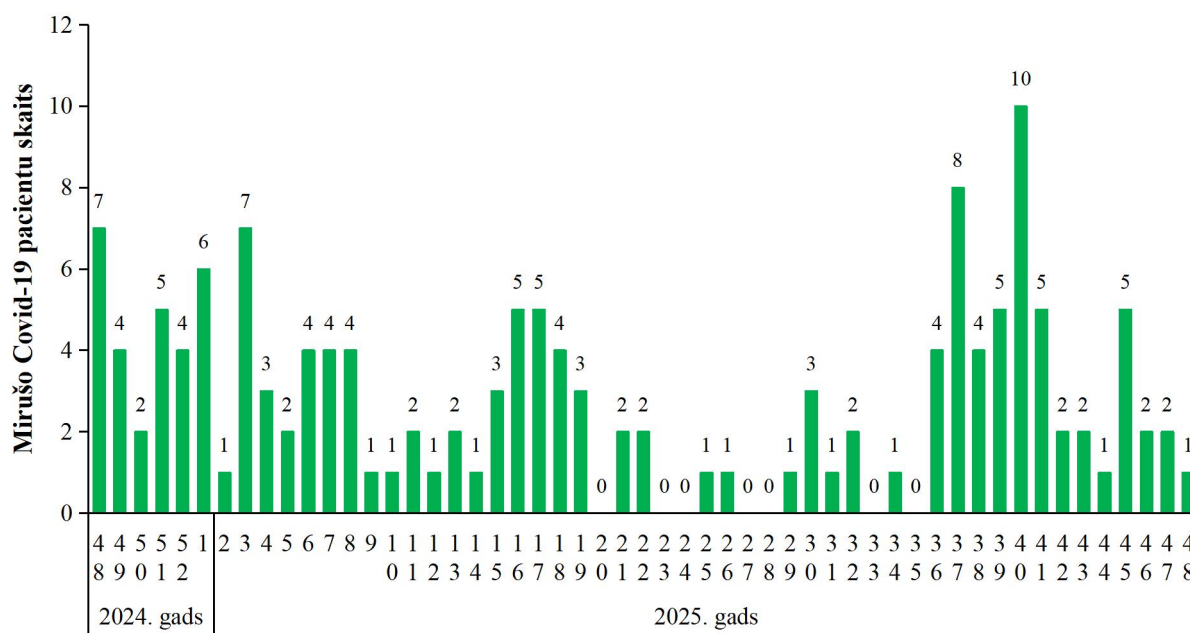
2025. gada 48. nedēļā veikti 544 testi Covid-19 apstiprināšanai, no tiem 26 (4,8%) bija pozitīvi uz SARS-CoV-2 (47. nedēļā – 5,6% pozitīvi).

2025. gada 48. nedēļā slimnīcās uzņemts 31 Covid-19 infekcijas pacienti (iepriekšējā nedēļā – 30 pacienti). Kopā 48. nedēļā stacionāros ārstējušies 56 pacienti ar apstiprinātu Covid-19 infekciju, t.sk. ar pamata diagnozi Covid-19 bija 23 (41,1%) pacienti.

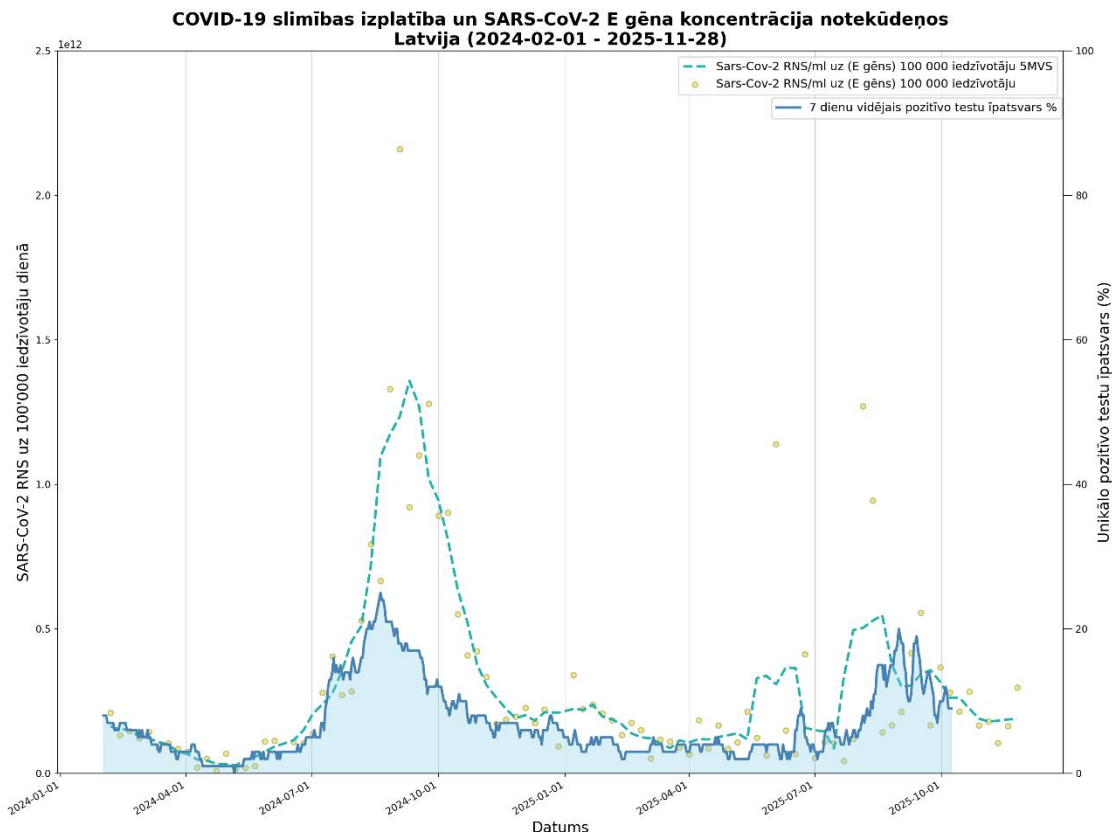
Mirušo Covid-19 pacientu skaits

2025. gada 48. nedēļā reģistrēts viens nāves gadījums pacientam ar apstiprinātu Covid-19 infekciju. Pēc operatīvajiem datiem kopš gada sākuma kopā reģistrēti 124 nāves gadījumi pacientiem ar Covid-19.

Covid-19 notekūdeņu monitorings

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta BIOR monitoringa dati par SARS-COV-2 vīrusa RNS koncentrāciju notekūdeņos rāda, ka Latvijā kopumā tā ir stabila. Monitoringa teritoriju notekūdeņos galvenokārt dominē Omikron KP.3 atvasinājumu apakšlīnija.¹

PVO EIROPAS REĢIONA ELPCĒĻU VĪRUSU UZRAUDZĪBA

European Respiratory Virus Surveillance Summary (ERVISS)

47. nedēļas ziņojums²

Kopsavilkums

- Gripas un/vai akūtas elpceļu infekcijas rādītāji virs epidēmiskā sliekšņa līmeņa bija 10 no 26 PVO Eiropas reģiona valstīm un reģioniem.
- 2025. gada 45. nedēļa bija pirmā nedēļa sezonā, kurā kopējais gripas pozitīvo paraugu īpatsvars primārajā aprūpē pārsniedza 10%, iezīmējot sezonālās gripas epidēmijas sākumu Eiropas reģionā. Tomēr aktivitāte dažādās valstīs un reģionos atšķiras, un kopumā tā ir augstāka reģiona rietumos. Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars ir augstāks bērniem vecumā no 5 līdz 14 gadiem. Stacionēto pacientu skaits ar gripu joprojām ir salīdzinoši zems, un lielāka daļa no stacionētajiem pacientiem ir vecumā no 65 gadiem. Dominē A/H3 gripas vīrusi.

¹ <https://bior.lv/lv/sars-cov-2-virusa-rns-kopiju-izplatiba-latvija>

² <https://erviss.org/>

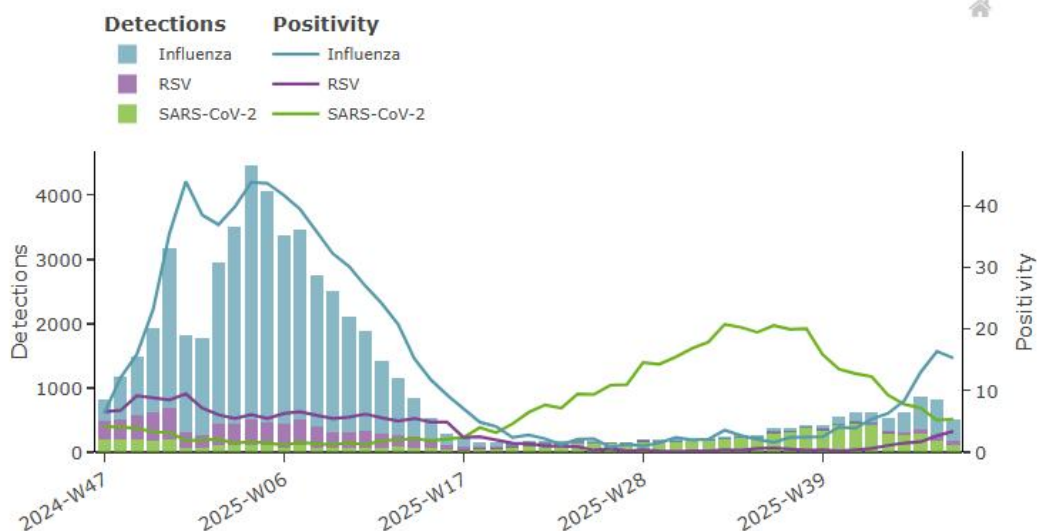
- No 28 valstīm un reģioniem, kas ziņoja par gripas intensitāti, trīs ziņoja par vidēju vai augstu intensitāti (Dānija, Īrija un Kazahstāna). No 27 valstīm un reģioniem, kas ziņo par gripas ģeogrāfisko izplatību, 14 ziņoja par reģionālu vai plašu gripas izplatību.
- RSV atklāšanas gadījumu skaits un pozitīvo testu īpatsvars reģionālā līmenī pieaug, un lielākais īpatsvars ir bērniem, kas jaunāki par 5 gadiem.
- SARS-CoV-2 aktivitātes reģionālie rādītāji pakāpeniski turpina samazināties, bet dažās valstīs un reģionos tie joprojām ir paaugstināti.
- Covid-19 mirstības rādītāji 41 valstī, kas ziņoja par datiem, joprojām bija zemi. Šīs nedēļas apkopotie EuroMOMO aprēķini par visu ceļoņu mirstību iesaistītajās Eiropas valstīs uzrāda prognozējamo mirstības līmeni visās vecuma grupās. Šīs nedēļas apkopotajā mirstības datu analizē tika iekļauti dati no 25 Eiropas valstīm vai reģioniem.

Elpceļu vīrusu aktivitāte

Gripai līdzīgu slimību rādītāji ir paaugstināti virs epidēmijas sliekšņa astoņās valstīs un akūtu elpceļu infekciju rādītāji ir paaugstināti piecās valstīs (Albānijā, Vācijā, Islandē, Kazahstānā un Spānijā).

Pozitīvo testu īpatsvars PVO Eiropas reģiona primārās veselības aprūpes uzraudzības iestādēs:

- **gripas izplatība** saglabājās virs epidēmijas sliekšņa (10%), sasniedzot 15%, salīdzinot ar 16% iepriekšējā nedēļā; 22 valstu mediānais rādītājs bija 6% (diapazons: 0–49%), un septiņas valstis un reģioni ziņoja par vismaz 10%. Primārajā aprūpē noteiktie gripas vīrusi ar zināmu tipu (n=322) galvenokārt bija *A tipa* gripas vīrusi (99%), un starp *A tipa* raksturotajiem vīrusiem (n=246) bija gan *A(H3)* (81%), gan *A(H1)pdm09* (19%) apakštips
- **RSV** pozitīvo testu īpatsvars saglabājās 3% līmenī, līdzīgi kā iepriekšējā nedēļā; 21 valsts mediānais pozitīvo testu īpatsvars bija 0% (diapazons: 0%–30%).
- **SARS-CoV-2** pozitīvo īpatsvars saglabājās iepriekšējās nedēļas līmenī – 5%. Mediānais pozitīvo paraugu rādītājs 19 valstīs bija 6% (diapazons: 0%–47%).

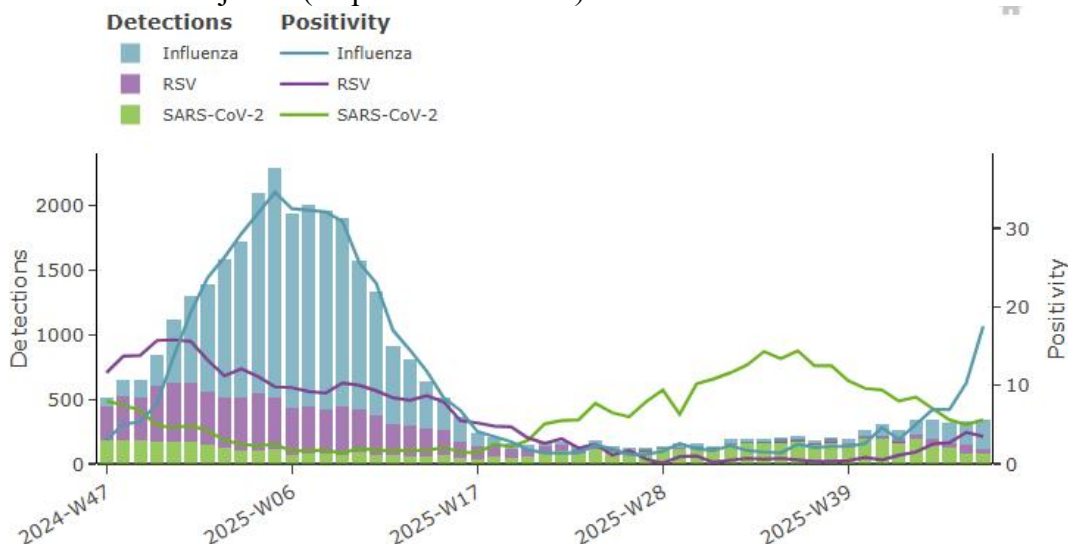
Infekcijas smagums

Pozitīvo testu īpatsvars PVO Eiropas reģiona stacionārās veselības aprūpes uzraudzības iestādēs SARI pacientiem:

- **Gripas** vīrusa īpatsvars bija 18%, salīdzinot ar 10% iepriekšējā nedēļā. Mediānais pozitīvo paraugu īpatsvars no 11 valstīm, kas ziņoja par datiem, bija 10% (diapazons: 0%–48%). Starp SARI paraugiem šonedēļ tīklā tika ziņots par 233 gripas vīrusiem, kas galvenokārt bija

A tipa gripa (99%). No 129 *A* tipa raksturotiem vīrusiem pēc apakštipa 91% bija *A(H3)* un 9% bija *A(H1)pdm09*.

- **RSV** pozitīvo īpatsvars bija 4%, iepriekšējā nedēļā – 3%; mediānais pozitīvo testu īpatsvars 10 valstīs, kas sniedza datus bija 1% (diapazons: 0%–9%).
- **SARS-CoV-2** bija 6%, iepriekšējā nedēļā – 5%; mediānais pozitīvo testu īpatsvars 11 valstīs, kas sniedza datus bija 4% (diapazons: 0%–21%).

SARS-CoV-2 vīrusu raksturojums

Laikā no 2025. gada 45. līdz 46. nedēļai sešas valstis sniedza pietiekamus datus SARS-CoV-2 variantu relatīvā biežuma aprēķinam. Mediānais sekvencēto izolātu īpatsvars, kas ir kāds no pašreizējiem vai bijušajiem problemātiskiem variantiem (VOC) vai interesējošiem variantiem (VOI) bija:

XFG: 81% (64%–100% no 6 valstīm);

NB.1.8.1: 4% (0%–27% no 5 valstīm);

BA.2.86: 2% (0–14 % no 3 valstīm). Piezīme: *JN.1* izolāti ir iekļauti *BA.2.86*.

Līdz šim visizplatītākās SARS-CoV-2 līnijas GISAID pētījumā Eiropas reģionā novembrī bija: *XFG* (46%); *XFG.3* (24%); *NB.1.8.1* (8%); un *XFG.3.4.1* (5%) (n = 625).

Piezīme. Visi dati ir provizoriski. Interpretējot tendences, jo īpaši pēdējās nedēļās, jāņem vērā iespējamo ziņošanas kavējumu vai neziņošanas ietekme no atsevišķu valstu puses.

*Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra riska novērtējums pieaugošai A(H3N2) apakšklades K cirkulācijai ES/EEZ valstīs*³

Saistībā ar neparasti agru gripas izplatības sākumu un pieaugošu *A(H3N2)* apakšklades *K* cirkulāciju Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās zonas (turpmāk – ES/EEZ) valstīs Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (turpmāk – ECDC) publicējis riska novērtējumu. Gripas izplatība šajā sezonā sākusies neparasti agri, dominējot *A* tipa gripas vīrusiem un *A(H3N2)* apakštipam.

Gandrīz puse no visām ES/EEZ valstu ziņotajām sekvencēm “GISAID” starptautiskajā vīrusu genoma datubāzē laika posmā no 2025. gada maija līdz novembrim atbilst *A(H3N2)*

³ <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Threat%20Assessment%20Brief%20-%20Assessing%20the%20risk%20of%20increasing%20circulation%20of%20A%28H3N2%29%20subclade%20K.pdf>

vīrusa *K* apakškladei. Filoģenētiskā, antigēniskā un seroloģiskā analīze liecina par būtisku *K* apakšklades atšķirību no Ziemeļu puslodes *A(H3N2)* vakcīnas celma.

Pēdējās sezonās *A(H3N2)* nav bijis dominējošais gripas vīrusa apakštips, kas varētu norādīt uz zemāku populācijas imunitāti, tomēr seroloģiskie dati pašlaik nav pieejami, lai to pilnībā novērtētu. Austrumāzijas valstīs, kurās šobrīd tiek ziņots par *A(H3N2)* epidēmijas mazināšanos, līdz šim nav novēroti neparasti smagi slimības gadījumi, un cirkulējošie *K* apakšklades celmi šajās valstīs neatšķiras no tiem, kas konstatēti ES/EEZ valstīs. Pat ja šajā ziemā dominēs vīruss ar vājāku atbilstību vakcīnai, vakcīna joprojām tiek uzskatīta par būtisku profilakses instrumentu, jo paredzams, ka tā nodrošinās zināmu aizsardzību pret smagu slimības gaitu.

Pamatojoties uz pašlaik pieejamo informāciju, ECDC vērtē gripas radīto risku kā vidēju vispārējai populācijai un augstu – personām ar paaugstinātu smagas slimības gaitas risku (seniori, personas ar hroniskām vielmaiņas, plaušu, sirds un asinsvadu, neiromuskulārām un citām slimībām, grūtnieces, imūnsupresētas personas, kā arī cilvēki, kas dzīvo slēgtās kopienās, piemēram, ilgstošās sociālās aprūpes iestādēs).

ECDC rekomendē:

- neatlikt sezonālo vakcināciju pret gripu riska grupas personām;
- savlaicīgu pretvīrusu līdzekļu lietošanu pacientiem ar gripas simptomiem, lai samazinātu komplikāciju un slimības progresēšanas risku pacientu grupās ar augstāku smagas slimības risku;
- pārskatīt un aktualizēt ārstniecības iestāžu rīcības plānus par darbu gripas epidēmijas laikā un gripas epidēmijas draudu gadījumā, lai mazinātu spiedienu uz veselības aprūpes sistēmu gripas sezonas laikā;
- personālam un apmeklētājiem slimnīcās un ilgstošās sociālās aprūpes iestādēs lietot sejas maskas periodos, kad pastiprināti cirkulē elpceļu vīrusi.

***Pasaules Veselības organizācijas Globālā gripas uzraudzības tīkla
2025. gada 26. novembra 554. ziņojums⁴***

Gripa

Visā pasaulē gripas aktivitāte turpināja pieaugt, visās zonās galvenokārt atklājot *A* tipa gripas vīrusus.

Ziemeļu puslodē gripas aktivitāte vairumā valstu saglabājās zema, lai gan dažās valstīs tika ziņots par aktivitātes pieaugumu. Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars bija paaugstināts dažās Centrālamerikas un Karību jūras reģiona, Ziemeļāfrikas, Vidusāfrikas, Dienvidrietumu un Austrumeiropas valstīs, kā arī dažās Rietumāfrikas, Austrumāfrikas, Ziemeļeiropas, Rietumāzijas, Dienvidāzijas, Dienvidaustrumāzijas un Austrumāzijas valstīs tas pārsniedza 30%. Aktivitātes pieaugums tika novērots Centrālamerikas un Karību jūras reģiona, tropiskās Dienvidamerikas, Ziemeļāfrikas, Eiropas, Dienvidāzijas, Dienvidaustrumāzijas un Austrumāzijas valstīs.

Dienvidu puslodē gripas aktivitāte vairumā valstu saglabājās zema un stabila, un atsevišķās valstīs Dienvidamerikā bija paaugstināts pozitīvo paraugu īpatsvars (>10%). Vienā valstī Austrumāfrikā un Dienvidaustrumāzijā pozitīvo paraugu īpatsvars pārsniedza 30%. Neliels aktivitātes pieaugums tika novērots vienā valstī tropiskajā Dienvidamerikā.

Zonās ar paaugstinātu izplatību Centrālamerikā un Karību jūras reģionā, Ziemeļu, Austrumu un Vidusāfrikā dominēja *A(H1N1)pdm09*, savukārt visās pārējās zonās dominēja *A(H3N2)* gripas vīruss.

SARS-CoV-2

⁴ <https://www.who.int/teams/global-influenza-programme/surveillance-and-monitoring/influenza-updates/current-influenza-update>

Globāli SARS-CoV-2 izplatība saglabājās stabila zemā līmenī, un dažas valstis ziņoja par paaugstinātu pozitīvo paraugu īpatsvaru (>10%) Centrālamerikā, Karību jūras reģionā, Ziemeļeiropā, Austrumeiropā un mērenajā Dienvidamerikā. Vienā valstī Dienvidrietumeiropā pozitīvo paraugu īpatsvars pārsniedza 30%. Aktivitātes pieaugums tika ziņots atsevišķās Centrālamerikas un Karību jūras reģiona valstīs, mērenajā Dienvidamerikā, Dienvidrietumu un Ziemeļeiropā, kā arī Dienvidaustrumāzijā.

Respiratorā sincitiālā vīrusa (RSV)

RSV pozitīvo paraugu īpatsvars Centrālamerikā un Karību jūras reģionā saglabājās augsts. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, RSV rādītājs lielākajā daļā valstu saglabājās stabils, un aktivitāte palielinājās divās Centrālamerikas un Karību jūras reģiona valstīs un vienā Dienvidrietumeiropas valstī. Gan RSV, gan gripas aktivitāte bija paaugstināta trīs valstīs — Centrālamerikā, Karību jūras reģionā un Rietumāfrikā.

PVO Konsultatīvās sanāksmes 2025. gada 28. februāra ziņojums par gripas vakcīnas sastāvu 2025.–2026. gada sezonai Ziemeļu puslodē⁵

2025. gada 28. februārī notikušajā PVO Konsultatīvā sanāksmē tika apstiprināts vakcīnu sastāvs 2025. – 2026. gada sezonai Ziemeļu puslodē.

PVO iesaka izmantot trīsvērtīgas vakcīnas 2025. – 2026. gada gripas sezonā:

Vakcīnās, kuru ražošanā tiek izmantotas olas, jābūt šādiem komponentiem:

- *A/Victoria/4897/2022 (H1N1)pdm09* – līdzīgs vīruss;
- *A/Croatia/10136RV/2023 (H3N2)* – līdzīgs vīruss;
- *B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria līnija)* – līdzīgs vīruss

Vakcīnās, kas tiek ražotas, izmantojot šūnas, jeb rekombinantās vakcīnās, jāiekļauj:

- *A/Wisconsin/67/2022 (H1N1)pdm09* – līdzīgs vīruss;
- *A/District of Columbia/27/2023 (H3N2)* – līdzīgs vīruss;
- *B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria līnija)* – līdzīgs vīruss

PVO iesaka, izmantojot četrvērtīgas vakcīnas (šūnas jeb rekombinantās vakcīnās vai vakcīnas, kuru ražošanā tiek izmantotas olas) 2025. – 2026. gada gripas sezonā, kā *B/Yamagata* līnija komponentu iekļaut:

- *B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata līnija)* – līdzīgs vīruss.

⁵ <https://www.who.int/publications/m/item/recommended-composition-of-influenza-virus-vaccines-for-use-in-the-2025-2026-nh-influenza-season>

PAR GRIPAS UN CITU ELPCEĻU INFEKCIJU MONITORINGU

2025. – 2026. gada sezonā monitoringā ir iesaistītas 44 ĢĀP desmit administratīvajās teritorijās – Liepāja, Ventspils (Kurzeme), Daugavpils, Rēzekne (Latgale), Jūrmala (Pierīga), Valmieras novads, Gulbenes novads (Vidzeme), Jēkabpils novads, Jelgava (Zemgale) un Rīga.

Kopējais reģistrēto pacientu skaits atlasītajās ĢĀP – 70 973 jeb 3,8% no Latvijas iedzīvotāju populācijas un 7,0% no monitoringa populācijas. ĢĀP katru nedēļu sniedz datus par pacientu skaitu, kas vērsušies pēc medicīniskās palīdzības ārsta praksē gripas, citu AEI un pneimoniju gadījumos, norādot pacientu skaitu pa vecuma grupām: 0-4, 5-14, 15-64 un 65 gadi un vairāk. Pēc ĢĀP sniegtās informācijas tiek aprēķināta gripas izplatības intensitāte pa teritorijām un pa vecuma grupām.

Lai novērtētu sezonālās gripas epidēmijas smagumu, katru sezonu monitoringā tiek iesaistītas slimnīcas visās administratīvajās teritorijās. Šajā sezonā ir iesaistītas 10 slimnīcas astoņās pilsētās: SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca”, SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca”, SIA “Jēkabpils reģionālā slimnīca”, SIA “Liepājas reģionālā slimnīca”, SIA “Rēzeknes slimnīca”, SIA “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca”, SIA “Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca”, VSIA “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”, SIA “Vidzemes slimnīca”, SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”. Slimnīcas katru nedēļu, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS), ziņo par kopējo stacionēto pacientu skaitu pa vecuma grupām, kopējo un intensīvās terapijas nodaļā (ITN) stacionēto pacientu skaitu ar smagu akūtu respiratoru infekciju (turpmāk – SARI) pa vecuma grupām, SARI mirušo skaitu pa vecuma grupām un SARI pacientu skaitu, kas testēti uz gripu, Covid-19 un respiratori sincitiālo vīrusu (RSV), t.sk. pozitīvos gadījumus pa vecuma grupām.

Monitoringā tiek iekļautas vispārējās izglītības un pirmsskolas izglītības iestādes visās 10 administratīvajās teritorijās, kas katru nedēļu informē par iestāžu apmeklētību ceturtdien. 2025.-2026. gada sezonā tiks iesaistītas 30 skolas, kurās mācās 19 902 skolēni un 32 pirmsskolas izglītības iestādes, kuras apmeklē 4 935 bērni.

Mikrobioloģijas dati par cirkulējošiem elpceļu vīrusiem un baktērijām tiek saņemti no NMRL. Pārskatā tiek iekļauta informācija par izmeklēto klīnisko paraugu skaitu, kas tiek izmeklēti NMRL ar polimerāzes ķēdes reakcijas (RL-PKĶR) un Mutlplex metodi elpceļu vīrusu noteikšanai. NMRL paraugi tiek saņemti no Rīgas stacionārajām ārstniecības iestādēm, no reģionālajām slimnīcām, kā arī no citām, t.sk. ambulatorajām iestādēm.

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas vecākā epidemioloģe Karīna Venediktova. 2025. – 2026. gada sezonas AEI un gripas monitoringa 2025. gada 48. nedēļā datus sniedza: • 43 ģimenes ārstu prakses (reģistrēto pacientu skaits 69 434 jeb 6,9% no iedzīvotāju skaita monitoringa iekļautajās pilsētās; 3,7% no Latvijas iedzīvotāju skaita); • 10 stacionārās ārstniecības iestādes; • 30 vispārējās izglītības iestādes un 32 pirmsskolas izglītības iestādes. Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) Nacionālās mikrobioloģijas references laboratorijas dati un Valsts zinātniskais institūta "BIOR", Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra un Rīgas Tehniskās universitātes notekūdeņu monitoringa dati. Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par sniegto informāciju. Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.
